

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Kaposvári Campus
Neveléstudományi Intézet

**A GYÓGYPEDAGÓGUS LEHETŐSÉGEI AZ
EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÓRENDSZERBEN, KIEMELVE A
LOGOPÉDUSOK HELYZETÉT**

Csordás Rita

gyógypedagógia alapképzési szak, levelező tagozat
Neveléstudományi Intézet

Belső témavezető: Petőné dr. habil Csimá Melinda PhD
tudományos igazgatóhelyettes, egyetemi
docens
Neveléstudományi Intézet

A témával kapcsolatban kevés ismerettel rendelkezem, szerettem volna többet megtudni az egészségügyben dolgozó gyógypedagógusok, azon belül a logopédusok lehetőségeiről, munkájáról.

Feldolgozásra kerül a témához kapcsolódó szakirodalom, melynek köszönhetően tisztába kerülünk a gyógypedagógus fogalmi meghatározásával, feladataival, kompetenciáival, a magyar gyógypedagógus-képzés, illetve logopédus képzés alakulásával, az egészségügyi rendszer felépítésével, illetve a gyógypedagógusok abban elfoglalt helyével.

A képzés tekintetében említést érdemelnek a főbb állomások egészen addig, amíg 1900-ig Vácott meg nem kezdődött a gyógypedagógus-képzés. Logopédusaink képzésében is számos változás ment végbe az évek során kezdve Roboz József hathetes képzésétől egészen 2006-ig, amikor megjelent az úgynevezett duál képzés.

Az egészségügyi ellátórendszer három szintjének bemutatása, annak hierarchikus felépítésének tisztázása nélkülözhetetlen annak megértésében, hogy meghatározzuk a gyógypedagógus, azon belül a logopédus elhelyezkedését a rendszerben. A rehabilitációs team tagjaként intézménytől függően a járóbeteg- szakellátás, illetve a fekvőbeteg-szakellátás területén látja el feladatait. A ma érvényben lévő egészségügyi törvény értelmében a rehabilitációs osztályokon kötelező a logopédus foglalkoztatása, ezen kívül azonban az ország nagy részén csak a neurológiai osztályok alkalmazzák őket. Ezek az információk jelzik számunkra, hogy az egészségügyi rendszer részéről nincs indíttatás arra vonatkozóan, hogy más osztályokon is alkalmazzanak logopédusokat.

Jelenleg a szférában logopédiai szakirányú végzettségen kívül pszichopedagógiai végzettséggel lehet elhelyezkedni, viszont törvényileg az ő foglalkoztatásuk sincs megfelelő módon szabályozva. Sajnos ennek fényében kijelenthetjük, hogy az egészségügyi szféra változtatásra szorul, többek között azért is, mert a felnőtt populáció központi szintű logopédiai ellátása sem megoldott ma Magyarországon.

Kutatásom, melyet mélyinterjú formájában végeztem egy vármegye klinikai logopédusai körében, bemutatja a vármegyei szintű ellátást, felfedi, hogy ezen a szinten nem beszélhetünk szakemberhiányról, mivel az egészségügyi rendszer részéről nem merül fel igény arra, hogy logopédusokat más osztályokon is foglalkoztassanak.

Sajnos azonban kutatásom megerősítette azon feltevésemet, miszerint a jelenlegi felsőoktatási alapképzés nem nyújt elegendő ismeretet ahhoz, hogy egy végzett szakember biztos tudással lássa el diagnosztikai, illetve terápiás feladatait az egészségügyi szférában.

A jelenleg érvényben lévő képzések (mesterképzés, szakirányú továbbképzés) csak részben hivatottak orvosolni a képzésben fennálló ezirányú problémákat, de arra az esetre, ha az egészségügyi intézmények oldaláról jelentkezne a megnövekedett igény, kiegészítő képzés nélkül nem biztosítana megfelelő képzettségű szakembereket.

Ennek megoldása azonban sürgető lenne, mivel növekedést mutat a felnőttkorú szerzett beszéd- és nyelvi zavarral küzdő betegek száma.